

Samrådsredogörelse Hagsätraskogens naturreservat, förnyat samråd

Innehåll

Sammanfattning	1
Bakgrund	1
Inledning	2
Hur samrådet bedrivits	2
Inkomna synpunkter och kontorens ställningstagande	2
Statliga och regionala myndigheter och förbund	2
Grannkommuner	5
Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar	6
Sakägare enligt fastighetsförteckning	8
Kontorens sammanvägda ställningstagande	12
Föreslagna förändringar	13

Sammanfattning

Ett förslag till naturreservat för Hagsätraskogen var ute på samråd våren 2018. Exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, och miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade våren 2020 att ett begränsat förnyat samråd om ett förslag med ett något större reservat skulle hållas med berörda instanser och sakägare. Samrådet pågick från 29 juni till 31 augusti 2020. Information om samrådet skickades ut till länsstyrelsen, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Stadsmuseet, trafikkontoret och Huddinge kommun samt till berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen.

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet har kontoren gjort vissa ändringar i gränsen och i formuleringarna av åtgärder som är undantagna från föreskrifterna.

Bakgrund

Ett förslag till naturreservat för Hagsätraskogen var ute på samråd våren 2018. Exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, och miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade våren 2020 att ett begränsat förnyat samråd om ett förslag med ett något större reservat skulle hållas med berörda instanser och sakägare.

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Inledning

Denna samrådsredogörelse redovisar det förnyade samråd om förslag till beslut och skötselplan för bildande av Hagsätraskogens naturreservat som hölls under juni-augusti 2020. Alla yttranden som inkommit finns återgivna, samt exploateringskontorets, stadsbyggnadskontorets och miljöförvaltningens gemensamma ställningstaganden.

Hur samrådet bedrivits

Samrådet pågick från 29 juni till 31 augusti 2020. Information om samrådet skickades ut till länsstyrelsen, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Stadsmuseet, trafikkontoret och Huddinge kommun samt till berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen.

Inkomna synpunkter och kontorens ställningstagande

Nedan redovisas en sammanfattning av de synpunkter som inkom under samrådet. Kontorens kommentarer och ställningstagande redovisas i kursiv stil efter varje ämne.

Statliga och regionala myndigheter och förbund

Länsstyrelsen

Förenlighet med kommunens översiktsplan och RUFS 2050

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att förslaget i *huvudsak* är förenligt med översiktsplanen. Vidare är förslaget även förenligt med RUFS 2050. Området är identifierat som "Primärt bebyggelse-läge" vilket definieras som lägen som har potential att utvecklas till tätta och sammanhängande miljöer med vissa urbana kvaliteter. I dessa områden ska bland annat centrala funktioner i den lokala grönstrukturen utvecklas och säkerställas för människors hälsa och upplevelser men också för den biologiska mångfalden.

Riksintresse kommunikation - stambanan

Länsstyrelsen anser att förslaget innebär ett försvårande för Trafikverket att bygga ut de ytterligare spår på stambanan som de har bedömt behövs på längre sikt. Kommunen skriver att de avser att justera gränsen för naturreservatet när det blir aktuellt att bygga ut spåren och att de bedömer att en utbyggnad av stambanan utgör ett synnerligt skäl i enlighet med miljöbalken. Då det inte finns någon garanti för hur en sådan prövning kommer att falla ut anser Länsstyrelsen att det är olämpligt att inkludera det området i naturreser-

vatet. Kommunen bör därför föra en diskussion med Trafikverket om hur stort område som behöver undantas.

Länsstyrelsen tillstyrker i övrigt reservatsbildningen och ser positivt på att området får ett långsiktigt skydd. Skötselplanen med dess beskrivning av skötselåtgärder har endast lästs extensivt. Länsstyrelsen lämnar i övrigt följande synpunkter.

Syftet med reservatet

Länsstyrelsen anser att utformningen av hur syftet ska tryggas bör ses över. Hur syftet ska tryggas ska innehålla en huvudsaklig förvaltningsinriktning, medan en detaljerad förvaltning kan flyttas till skötselplanen. Länsstyrelsen bistår gärna med råd om utformning och innehåll.

Föreskrift under A

A5- Av föreskriften framgår tillståndsplikt för anläggande av väg för motorfordon enligt A10. Dock framgår det inte att A10 innebär anläggande av väg för motorfordon.

Föreskrifter under B

Det är viktigt att B-föreskrifterna utformas så att det blir tydligt vilka åtgärder som avses genomföras med stöd av föreskrifterna. Samtliga åtgärder i skötselplanen bör anges i B-föreskrifterna. Skötselplanen utvecklar och beskriver de aktuella åtgärderna. Utöver det som anges i B-föreskrifterna i förslaget anges i skötselplanen samt beslutet, på andra ställen, bland annat;

- bete, gallring, avverkning av aspridå, restaurering av ek-miljö, anläggande av nya boplatser i form av fågel- och fladdermusholkar, mulmholkar, faunadepåer och bibäddar. Inplantering av ek och andra arter som nyttjas av eklevande insekter,
- åtgärder för friluftslivet som spänger, stigar, grill- och sittplatser/bänkar/rofyllda platser, hundrastgård, bullerdämpande åtgärder och anläggning av aktivitetsyta etc.
- Anläggning av dammar samt den skötsel av vattendrag och groddamm som krävs.

Om ytterligare åtgärder kommer att bli aktuella vid framtida behov behöver även de specificeras i B-föreskrifterna. I det fall åtgärder enligt planerad separat skötselplan för forn- och kulturlämningar innebär andra åtgärder än vad som redan framgår behöver de specificeras av B-föreskrifterna.

D Undantag från föreskrifterna

Undantaget för reservatsskötseln bör precisera närmre vilka skötselåtgärder som är aktuella och kan med fördel hänvisa till B-föreskrifterna, där planerade åtgärder räknas upp.

Ikraftträdande

Av kommunens förslag framgår att föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då naturreservatsbeslutet publiceras på kommunens webbplats. Observera dock att föreskrifter under C gäller omedelbart även om de överklagas vilket bör framgå av beslutet. Förslag på formulering ”Enligt bestämmelserna i 7 kap. 30 § miljöbalken andra stycket gäller ordningsföreskrifterna under C omedelbart”.

Angående kulturmiljöer

Inom naturreservatet finns registrerade fornlämningar vilket framgår av beslut och skötselplan. Likaså redovisas kulturmiljölagens bestämmelser. Länsstyrelsen önskar informera om att vid åtgärder i närheten av fornlämningar ska kontakt tas med Enheten för kulturmiljö. Om en fornlämning påträffas vid eventuella byggnationer eller andra arbeten inom reservatet så ska arbetet i enlighet med 2 kap. 10 § i kulturmiljölagen omedelbart avbrytas. Den som leder arbetet ska omedelbart anmäla förhållandet hos Länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Kartor

Länsstyrelsen vill poängtera att gränser, symboler och zoner etc ska vara tydliga även i svartvit utskrift.

Information

Länsstyrelsen behöver få del av flera uppgifter från kommunen efter att beslut om bildande av naturreservatet är fattat. Det är därför viktigt att kommunen snarast efter beslutet sänder över material för bland annat registrering av beslutet i Naturvårdsregistret.

Trafikverket

Se under Sakägare.

Region Stockholm

Då förslaget till naturreservat inte innehåller några större förändringar hänvisar Region Stockholm till de redan framförda synpunkterna i tidigare remiss över förslag till naturreservat i Hagsätraskogen. Det är positivt att föreskrifterna nu medger underhåll av pendeltågsdepån. Region Stockholm kan i framtiden behöva utöka eller bredda de tunnlar som idag finns under reser-

vatet. Trafikförvaltningen lyfter därför särskilt fram tidigare framförd synpunkt om att uppräkningsbör kompletteras med ”utbyggnad av pendeltågsdepå”.

Kontorens ställningstagande

Ett område på 15 meter från spårmittpå Trafikverkets östra spår har lämnats utanför reservatet i enlighet med verkets behov av utrymme för eventuell utbyggnad av stambanan. Kontoren menar att beskrivningen av hur syftet ska tryggas är en huvudsaklig förvaltningsinriktning med lämplig detaljeringsgrad. Mer specificerade skötselplaner för till exempel forn- och kulturlämningar tas fram av berörd stadsdelsnämnd utan beslut i kommunfullmäktige. Åtgärder i sådana kan därför inte specificeras i B- och D-föreskrifterna. Förslaget har setts över utifrån Länsstyrelsens övriga synpunkter.

En utbyggnad av pendeltågsdepå under mark har lagts in som undantag från föreskrifterna.

Grannkommuner

Huddinge kommun

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott beslutade den 13 oktober 2020 att överlämna kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande som Huddinge kommuns yttrande.

Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsens förvaltning

Kommunstyrelsens förvaltning ser liksom miljö- och bygglovsförvaltningen positivt på Stockholms stads förslag till inrättande av Hagsätraskogens naturreservat som därmed stärker skyddet för områdets natur. Vikten av god tillgänglighet för boende i Huddinge till detta värdefulla natur- och rekreationsområde är något som också lyfts i Huddinges översiktsplan. Det finns också behov av att utveckla tydliga och gena stråk mellan Huddinge och tunnelbanan i Hagsätra. Det skulle därför vara önskvärt att reservatsbildningen inte försvårar möjligheten att på sikt utveckla den gångstig som idag går längs kommungränsen till en gång- och cykelväg på sträckan mellan järnvägen och Segervägen/Olshammarsgatan.

Kommunstyrelsens förvaltning delar också miljö- och bygglovsförvaltningens synpunkter om att komplettera föreskrifterna med förbud mot att dumpa trädgårdsavfall i naturreservatet samt vikten av att en tidig kommunikation förs med de angränsande fastighetsägarna på Huddinges sida för att göra reservatsbildningen så smidig som möjligt.

Eftersom grönområdet mellan Ormkärr och Huddinge är smalt på en plats vid Segersminnevägen/Skogsduevägen föreslår Stockholms stad att naturreservatet även omfattar ett område av Segersminnevägen/Skogsduevägen som är detaljplanelagt som gata och som utgör tillfart till villafastigheter i Huddinge, se figur 2. Stockholms stad ser också fördelar med om lokalgatan på sikt kan omvandlas till gång- och cykelväg. Kommunstyrelsens förvaltning delar inte Stockholms stads uppfattning i dessa delar utan anser att naturreservatet endast bör omfatta naturmarken. Undantag för underhåll av lokalgatan finns visserligen i reservatsföreskrifterna men vägområdet torde sakna naturvärde. Huddinge anser vidare att Segersminnevägen/Skogsduevägen bör ligga kvar i nuvarande läge för att inte påverka tillgängligheten till befintliga villafastigheter i Huddinge då det är svårt att lösa tillfartsfrågan på annat sätt. Det är positivt med en gång- och cykelväg i naturreservatet men på den aktuella platsen bör den befintliga vägen kunna samnyttjas för tillfart och för gång- och cykeltrafik. Förvaltningen förutsätter att Huddinge kommun inte drabbas av några kostnader med anledning av detta.

Kontorens ställningstagande

Reservatet föreslås inte reglera anläggandet av grusade gång- och cykelvägar. Även asfalterade gång- och cykelvägar kan anläggas efter tillstånd, vilket kan ges om det finns skäl. Att dumpa trädgårdsavfall på annans mark utan markägarens tillstånd är inte tillåtet någonstans och någon föreskrift om det kommer därför inte läggas in eftersom det skulle leda till dubbelreglering och kunna tolkas som att det är tillåtet utanför reservatet. Ägare till fastigheter i Huddinge kommun som gränsar till reservatet kommer att få information inför inrättandet. Segersminnevägen/Skogsduevägen har tillsvidare lagts utanför reservatsförslaget.

Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade den 27 augusti 2020 att godkänna stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Tjänsteutlåtande från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning

Stadsdelsförvaltningen delar i allt väsentligt beskrivningen att Hagsätraskogen utgör en viktig del i Stockholms sammanhängande gröna infrastruktur, med betydelsefulla äldre barr-, blandskogs- och ekmiljöer samt våtmarksmiljöer. Samtliga av dessa miljöer har inslag med särskilt skyddsvärda arter. Området fyller också en viktig rekreativ funktion för boende i närområdet som kommer bli än vik-

tigare i framtiden när omgivande stadsdelar kompletteras med nya bostäder.

Förslaget ger enligt stadsdelsförvaltningen en tydlig beskrivning av respektive nämnd/förvaltnings ansvar och uppdrag. I denna del beskrivs bl.a. att det är Stockholms stad som är förvaltare för naturreservatet i enlighet med 2 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Vidare fördelas ansvaret inom staden så att exploateringsnämnden står för obligatoriska investeringar så som utmärkning och skyltning av reservatet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden behandlar dispens- och tillståndsansökningar från föreskrifterna.

Ansvaret för skötsel och underhåll fördelas i enlighet med överenskommelser inom staden. I förslaget till reservatsbildning innebär det att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds ansvar omfattar löpande park- och naturmarksskötsel. Det är enligt stadsdelsförvaltningen på många sätt en naturlig ansvarsfördelning samtidigt som det är mycket svårt att värdera åtagandet fullt ut då remissförslaget saknar beskrivning av såväl volym som finansieringslösning för stadsdelsnämndens ansvar och insatser.

Enskede-Årsta-Vantör har idag två naturreservat. Årstaskogen - Årsta holmar naturreservat samt Rågsveds naturreservat och är väl förtrogen med vad ansvaret innebär och vad det krävs för att upprätthålla det.

I en situation med mycket starkt begränsade resurser är det viktigt att stadens fördelning av ansvar också är väl avstämt med stadens resursfördelning till nämnden.

Stadsmuseet

Stadsmuseet anser att det är positivt att stora sammanhängande obebyggda marker reserveras som naturmark i stadens närhet och tillstyrker därför ett beslut om inrättande av Hagsätraskogens naturreservat enligt reviderat förslag. Värdefullt är att museets synpunkter från 2018 års samråd beaktats och att resultaten från 2019 års kulturhistoriska inventering inarbetats i beslut och skötselplan.

Skötselplanen redogör på ett tillfredsställande sätt hur områdets kulturhistoriska värden ska upprätthållas. Stadsmuseet vill dock betona vikten av att den föreslagna särskilda skötselplanen för kultur- och fornlämningar tas fram enligt förslaget. Fornlämningar är skyddade enligt kulturmiljölagens 2 kapitel och fornvården är en

viktig del i fullgörandet av skyddet. En särskild skötselplan är av stor vikt för bevarandet och tillgängliggörandet av Hagsätraskogens kulturhistoria.

Kontorens ställningstagande

En ekonomisk kalkyl med uppskattning av investerings- och driftskostnader har tagits fram.

Sakägare enligt fastighetsförteckning

Trafikverket

Underhåll

Stockholms stad anger i sitt förslag till reservatsföreskrifter att skötsel och åtgärder kopplade till Västra stambanan ska undantas för att säkerställa järnvägens funktion och säkerhet. Trafikverket ställer sig dock frågande till skrivningen, då det inte framgår vilka åtgärder som åsyftas. Detta måste tydliggöras för att underhållsarbete och andra eventuella åtgärder kopplade till järnvägen inte ska ges några restriktioner.

Trafikverket vill framföra att åtkomst till anläggningen måste säkerställas och inte försämras i förhållande till dagsläget. Detta gäller både för Trafikverket och Trafikverkets anlitande entreprenörer. Etablerade angrepps- och servicevägar måste finnas kvar för arbeten och felavhjälpning. Trafikverket har även grindar och dylika anläggningar i skalskyddet där åtkomst måste säkerställas. Kommunen anger i stycke A7 att tillstånd krävs för att avverka större träd. Av trafiksäkerhetsskäl ska Trafikverket ha möjlighet att röja vegetation som växer in i spårområdet som förhindrar sikten eller växer in mot kontaktledning.

Trafikverket anser att det krävs ett väl tilltaget utrymme mellan spår och skalskydd, eftersom möjligheterna för alternativa upplagsplatser försämrats. Framkomligheten bör därmed säkerställas för maskiner och fordon i samband med felavhjälpning.

Det ska klargöras om andra typer av skalskydd eller bullerskärmar krävs för skydd av naturreservatet. Om så är fallet ska ansvar framgå för finansiering och klottersanering av dessa. Trafikverket kan inte godta extra bevakning av sanering på eventuella nya skalskydd för aktuell sträcka.

Framtida utbyggnad av järnvägsspår

Trafikverket vill tydligt påpeka att framtida spårutbyggnad med två nya spår, för att förstärka kapaciteten, inte får påverkas av naturreservatets gränsdragning och föreskrifter. I förslaget författar kommunen att det inte är lämpligt att utelämna ett visst naturområde från naturreservatet för denna utbyggnad. Trafikverket vill dock påpeka att detta ska tas hänsyn till. Det framgår inte tydligt av handlingarna vilket avstånd som naturreservatets gräns har till järnvägsanläggningen. Trafikverket anser att ett avstånd mellan naturreservatets gräns och närmast befintliga spårmitt ska vara minst 15 meter. Detta för att säkerställa framtida utbyggnad av två spår samt underhållsarbeten längs sträckan.

Planering av eventuell eko- och sociodukt

Trafikverket vill vara tydliga med att eventuella planer på att sammankoppla Hagsätraskogen med befintligt naturreservat måste förankras i ett tidigt skede med Trafikverket och övriga inblandade intressenter, och bör inte påbörjas innan en utvecklingsplan för stambanan är framtagen.

Vårvetets samfällighetsförening

Det är fantastiskt att ha naturen så nära knuten och är mycket positiva till att skogen blir ett reservat.

Vi har följande reservationer:

I detaljplanen ser vi att en del av den mark som samfälligheten förfogar över (se bifogade detaljplaner och kartor) blivit en del av naturreservatet. Det är mycket olyckligt av flera anledningar:

- Marken angränsar direkt mot våra medlemmars tomter. Tomterna skulle med åren bli skuggigare eftersom naturreservatet skulle komma närmre och träd och sly skulle växa sig höga inpå husen. Eftersom husen ligger i söderläge skulle det innebära att tomterna skulle ligga i skugga större delen av dagen vilket skulle medföra en värdeminskning av fastigheterna för våra medlemmar.
- Gångar har anlagts för att kunna transportera byggmaterial mm runt fastigheten istället för igenom smala trappor i fastigheterna. Om den delen av skogen blir naturreservat kommer de som har sina tomter i mittendelen av radhusen inte kunna få tillgång till sina tomter från baksidan för transporter vid renovering eller annat.
- Den delen av skogen ingår, sedan området anlades för mer än 50 år sedan, i ett av föreningens städområde och städas från skräp två gånger o året. Med jämna mellan rum går föreningens representanter även igenom träden och gallrar bort grenar som riskerar att falla.

- Marken används även av föreningen till badmintonspel, midsommarfester mm.
- Vi stävjar bus och orosmoment genom att vi ansvarar för den delen av området.

Vi yrkar med bestämdhet om att den delen ska tas bort från naturreservatet.

Vi yrkar även om ett undantag från reservatsföreskrifterna gällande våra garage. I Förslag till beslut för Hagsätraskogens naturreservat under *D. Undantag från reservatsföreskrifterna* står att föreskrifterna ej utgör hinder för *normal* skötsel av områdets befintliga byggnader. Garagen står på vår mark, men i direkt anslutning till naturreservatet. Våra garage är utdömda och vi står inför en omfattande renovering, alternativt att riva garagen och bygga helt nya. Det kommer oundvikligen att påverka den del av marken som ligger bakom garagen. Vi yrkar därför om att ett undantag görs för att vi ska kunna göra den nödvändiga upprustningen av garagen.

Den del av Naturreservatet som betecknas Ö4, används sedan många år vintertid som pulkabacke av dagis, förskolebarn och barnen i området. Vi yrkar om att den delen som består av pulkabacke inte ska var en del av marken för nyplantering av ek eller andra träd eller buskar enligt Förslag till skötselplan för Hagsätraskogens naturreservat under *Ö4 – Öppen gräsyta intill bostadsområde*. Det skulle väsentligt försämra barnens möjlighet till rekreation.

Vi ser även att det finns planer på att en vegetationsklädd bullerskärm ska dras mellan Glansammsgatan och Älvsjö. Vi föreslår att bullerskärmen ska sträckas längre så att den når fram till den del av naturreservatet som börjar vid Huddingevägen som angränsar till vårt område. Det skulle innebära en stor förbättring av bullermiljön även i den del av naturreservatet som sträcker sig bakom vårt område. Framför allt skulle det utgöra ett skydd för de små barnen som springer omkring i området.

Vi vill även tillägga att en uppröjning av trädgårdsavfall redan skett på den del av detaljplanen som benämns L3.

Telia Towers Sweden AB

Då det är av största vikt för samhället och dess infrastruktur att Telia kan bibehålla uppförd mast ska den rättighet som Telia i dagsläget har på fastigheten inte påverkas av eventuellt sagda naturreservat. Telia ska fortsatt kunna bibehålla och aktivt använda sig av det avtalade området, samt tillfartsväg till arrendestället utan hinder. Utifrån det ovan sagda är det rimligt att Hagsätraskogens naturreservat inte

omfattar område för aktuell mobilbasstation, alternativt att densamma ges föreskriven rättighet inom området och att det därmed inte påverkar Telias befintliga nyttjanderätt.

Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution uppmärksammar undantaget från reservatsföreskrifterna att åtgärder för att säkra åtkomst till elnätstationen vid Skogsduvevägen är godkänt. Vattenfall Eldistribution vill dock upplysa om vid bildande av nya naturområden, t.ex. naturreservat, gäller att restriktionerna inte får förhindra ledningshavaren att utföra de återkommande drift- och underhållsåtgärder som man är ålagda att utföra bl.a. enligt gällande föreskrifter samt åtgärder som erfordras vid pågående driftstörning.

Vattenfall måste ha möjlighet att utföra drift och underhållsarbeten som erfordras vid pågående driftstörning utan samråd eller anmälan till reservatsförvaltaren. Reservatsföreskrifterna får inte utgöra hinder för ledningshavaren att utöva de rättigheter som gäller enligt gällande ledningsrätt, servitutsavtal eller andra ingångna avtal bl.a. vad gäller återkommande drift- och underhållsarbeten som röjning av skogsgata och underhållsarbete på ledning samt för detta använda nödvändiga fordon och arbetsmaskiner och sätta upp erforderliga varningsskyltar.

Kontorens ställningstagande

Undantaget för åtgärder för järnvägens funktion och säkerhet har exemplifierats, bland annat med röjning av vegetation som växer in i spårområdet. Reservatsbildningen påverkar inte Trafikverkets etablerade angrepps- och servicevägar. Något ytterligare skalskydd eller bullerskärmar utmed stambanan för skydd av naturreservatet är inte aktuellt för närvarande. Området används redan idag som friluftsområde.

Naturreservatsgränsen har lagts minst 15 meter från spårmitt på Trafikverkets östra spår. I och med det lämnas också utrymme för upplagsplatser för underhåll av banan. Om ytterligare ytor för upplagsplatser behövs tillfälligtvis ingår det i det undantag för underhåll av stambanan som gjorts från föreskrifterna.

Att skapa en koppling för gång- och cykeltrafik mellan Älvsjöskogen och Hagsätraskogen menar kontoren i första hand är ett ansvar för Trafikverket och regionens trafikförvaltning, eftersom stambanan här är utpekad av Trafikverket som en av de barriärer i stockholmsregionen som är mest angelägen att åtgärda.

Eftersom fastigheten Vårvetet 53 är planlagd som kvartersmark bedömer kontoren att en reservatsbildning kan strida mot detaljplanen, vilket inte är tillåtet enligt miljöbalken. Exploateringskontoret kommer att se över det gällande servitutet med samfällighetsföreningen för att klargöra vilka rättigheter som servitutet ger för föreningen. Eventuell plantering av ek i skötselområde Ö4 kommer att ske med hänsyn till ytans funktion som pulkabacke.

Eftersom underhåll av befintliga anläggningar är undantaget från reservatsföreskrifterna påverkar inte reservatet Telias befintliga nyttjanderätt. Kravet på samråd med stadens förvaltning innan undantagna åtgärder genomförs har formulerats om till att det ska ske i möjligaste mån.

Kontorens sammanvägda ställningstagande

Från de inkomna synpunkterna har en följande intressekonflikter identifierats:

- Värdet av att visa på behovet av att i framtiden bredda grönsåstråket mellan Ormkärr och Huddinge genom att låta reservatet innefatta Segersminnevägen/Skogsduvevägen kommer i konflikt med Huddinge kommuns synpunkter om att säkra tillgängligheten till villafastigheter i Huddinge.
- Behovet av skydd för hela Hagsätraskogens natur- och friluftsvärden gentemot eventuell framtida utbyggnad av stambanan.
- Värdet av att skydda den del av den kommunägda marken på fastigheten Vårvetet 53 som är en del av det smala grönsambandet mellan Hagsätraskogen och Rågsveds naturreservat kan hindras av miljöbalkens regler om att naturreservat inte får strida mot detaljplan.

Kontoren bedömer att Segersminnesvägen/Skogsduvevägen tills vidare bör läggas utanför reservatet. Om vägen i framtiden omvandlas till gång- och cykelväg kan reservatet utvidgas.

Kontoren bedömer att den gränsändring som behöver göras för att utbyggnaden av stambanan ska kunna ske utan intrång i reservatet är marginell och gränsen har därför ändrats i enlighet med Trafikverkets synpunkter.

Kontoren bedömer att en reservatsbildning av del av fastigheten Vårvetet 53 kan strida mot detaljplanen och föreslår därför att fastigheten inte ingår i reservatet.

Föreslagna förändringar

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet har följande frågor studerats vidare:

- Diskussioner med Trafikverket om ändringar av gränsen och undantag från reservatsföreskrifterna har förts och lösningarna har godkänts av Trafikverket.

Kontoren har gjort följande ändringar i förslaget till naturreservat:

- En utbyggnad av pendeltågsdepå under mark har lagts in som undantag från föreskrifterna.
- Naturreservatets gräns vid Segersminnevägen/Skogsduvavägen har ändrats så att vägarna ligger utanför reservatet.
- Hela fastigheten Vårvetet 53 har lämnats utanför reservatet.
- En ekonomisk kalkyl med uppskattning av investerings- och driftskostnader har tagits fram.
- Naturreservatets gräns mot stambanan har ändrats så att den ligger minst 15 meter från Trafikverkets östligaste spår.
- Undantaget för åtgärder för järnvägens funktion och säkerhet har exemplifierats och kravet på samråd med staden innan åtgärder som är undantagna från föreskrifterna vidtas har omformulerats.
- Tillägg har gjorts utifrån länsstyrelsens yttrande.

Stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret och miljöförvaltningen bedömer att ovanstående revideringar innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.